

WIJ VRAGEN U: WAT MAAKT DEN HAAG NU DEN HAAG?

Den Haag heeft net als andere steden een eeuwenoude kern, omringd door een betrekkelijk nieuw mozaïek van buurten en wijken. We hebben een fraaie 19e-eeuwse gordel, grote soms armelijke middenstandswijken en de indrukwekkende '20-'40 stadsuitbreiding. Onze stad onderscheidt zich van andere steden door haar eeuwenoude bestuurlijke karakter én door een grote hoeveelheid laagbouw. Den Haag is dichtbevolkt en toch voelt dat (nog) niet zo, de stad heeft ruimte, ligt aan zee en er is veel groen. Het is belangrijk om deze karakteristieken te borgen voor de toekomst. Dat betekent dat er extra aandacht moet zijn voor het behoud van deze zichtbare en voelbare Haagse elementen, ze zijn onmisbaar voor onze huidige en toekomstige woon- en leefomgeving. Dat zijn tastbare elementen (gebouwen, lantaarnpalen, bomen), maar ook niet-tastbare elementen (straatbreedte, uitzicht op plantsoen of groen, doorzichten). Bewaak de Haagse schoonheid, houd de ruimtelijke hoofdpzet en de architectonische uitwerking daarvan in stand.

Springlevend

Den Haag was en is de schrijftafel van Nederland. In de 19^e eeuw is de stad groot geworden door de industrialisatie. In de 20^e eeuw breidde de industrie zich aanzienlijk uit en kwamen er hoofdzetels van internationale bedrijven bij. Ook het Vredespaleis, de internationale organisaties en vele NGO's hebben bijgedragen aan het karakter van Den Haag. Ontwikkelingen zoals internationalisering, stadsuitbreiding, verdichting en toerisme vragen om aanpassingen. Hiervoor is kennis en inleving noodzakelijk: wanneer we weten waar we vandaan komen en aangeven waar we naartoe willen, dan hebben we een visie.

Historisch besef

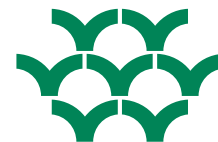
Het idee dat de eigen tijd ('Zeitgeist') en de actualiteit momentopnames zijn in een lange geschiedenis, is het meest wezenlijke aspect van historisch besef. De kennis van historische feiten, begrippen en karakteristieken geven handvatten voor de toekomst. De stad maakt deel uit van een groter bewustzijn, dat voor iedereen herkenbaar is. De fraaie historische architectuur, pleinen en straten zijn niet alleen aanwezig, ze leven ook omdat ze deel uitmaken van ons alledaags bestaan. *Levende historie* is net als een levende traditie: geen archeologisch hervinden van verdwenen gestorven waarden, maar het gewone dagelijkse leven gebaseerd op werkende en gedeelde conventies die de bewoners van de stad elke dag van dienst zijn.

Erfgoed

Dit betekent natuurlijk niet dat de stad op slot zou moeten of dat men terug wil naar hoe het ooit was. Wel dat er expliciet rekening gehouden dient te worden met het karakter van Den Haag dat nu eenmaal echt anders is dan Amsterdam, Rotterdam, Utrecht, Berlijn of New York. Het betekent ook dat fouten uit de vorige eeuw, toen er nauwelijks sprake was van historisch besef, voorkomen hadden kunnen worden. In tijden van de opkomst van de auto, groei en overschatting van modernistische stedenbouw is er in de twintigste eeuw helaas zeer veel erfgoed verloren gegaan.

Correcties

'Vernieuwingen' van destijds die alweer verouderd zijn, kunnen door historische correcties opnieuw aangepast worden. Denk aan het Havenkwartier van Den Haag rond de

Turfmarkt dat in 100 jaar vier keer gesloopt en herbouwd is. Voor de waterhuishouding is het beter om gedempte grachten weer te openen. Oude kaarten blijken zeer nuttig om tot hedendaagse oplossingen te komen. Voor een duurzame, toekomstbestendige waardeontwikkeling van de woon- en leefomgeving is het nodig om de historische stad te kunnen begrijpen voordat nieuwe veranderingen worden aangebracht.

Ten slotte

Wat maakt Den Haag nu Den Haag?

Schrijf uw reactie naar:

levendehistorie@vriendenvandenhaag.nl of

Postbus 85977, 2508 CR Den Haag

Carla van Beers, Peter Drijver, Henk Boenders
Werkgroep Levende Historie

Het voormalige havenkantoor aan de Bierkade is weer in gebruik genomen als havenkantoor voor De Ooievaart. Met het kantoor als thuisbasis, laten ze je graag de mooie stad vanaf het water zien.

PETER DUIVESTEIJN
DE OOIEVAART
BIERKADE 18

Bouw mee aan Haags karakter!

Word certificaathouder

Stadsherstel Den Haag koopt, herstelt en beheert monumenten en beeldbepalende panden. Want het historisch karakter van Den Haag en omgeving moet behouden worden! Stadsherstel dankt een groot deel van haar vermogen aan certificaathouders. Zij steunen het gedachtegoed en werk van de organisatie door certificaten te kopen. Geïnteresseerd in certificaten van Stadsherstel?

Kijk snel op www.stadshersteldenhaag.nl

STADS
HERSTEL

DEN HAAG